

להט והזיקנה

המחלת הקולנועית האמריקאית מתחילה לנטוש את המחוללות. לצאת לאור היום ואל השוק המסחרי הפתוח. את הצעד הגדול ביותר בכיוון זה עשה לאחרונה סרט בשם להט שביים פול מוריסי, מסגנון של אנדי וארהול, תחת השגחה תו של וארהול עצמו. הסרט עבר כבר את כל הפסטיבלים החשובים באירופה.

הסרט כונה "שדרות סנסט של המחלת רת", משום שהוא מתאר כוכבת מודקנת וג'יגולו צעיר, שחקן ארוך-שער ומחור סרעבוודה (שדרות סנסט המקורי, של בילי ויילדר, סיפר על כוכבת מודקנת ותסריטאי צעיר), זכה לביקורות נלהבות. לאחר הצגתו בפסטיבל ניו יורק, נערך

ג'יגולו בפעודה ב"להט" יוצאים מהמחלת

ויכוח פומבי בהשתתפות אוטו פרמינגר ובמאי הסרט. בשעה שפרמינגר ניסה ל- בטא את הזדעעותו מגילוי-הלב של ה- סרט בעניני מין וסמים, היה מוריסי עצ- מו צנוע הרבה יותר: "ניסיתי רק למצוא את הדרך ההולמת ביותר לתאר מצב מסויים", הסביר לאלה שחפשו פילוסופיה בסרטו. כאשר שאל אותו ידען אחד אם המיקוד המטושטש במקומות מסויימים יש לו משמעות פסיכולוגית, ענה: "בסך- הכל, חפש הצלם את המוקד". הקהל קיבל את הסרט בסבר-פנים יפות. פרט לגברת קנה אחת, שיצאה מזועזעת באמצע ההקרנה. "גברת, כך עושים היום סרטים", הסבירו לה הסדרניות במקום. "שיעשו שיעשו", היא השיבה, "אבל שלא יציגו אותם לקהל".

תדרוך

תל-אביב

*** תפוז מוכאני (פאר, אנג' ליה) - חוויה קולנועית לא רגילה, הי מתארת עולם הקרוב אלינו מאד, בו ל- אלימות אין סיבה, ובו מתעוררת השאלה למי מותר ליטול את זכות הבחירה החופ- שית של האדם בין טוב לרע. מומלץ. *** מאקבת (סטודיו, אנגליה) - רחוק מאד משקספיר, אבל אוהבי הקולנוע חייבים לראות את ההברקות התזותיות הי בלתי-רגילות של רומן פולנסקי ושל צלמו המעולה, גיל טיילור.

ירושלים

*** הקונפורמיסט (סמדר, אי"ת ליה) - הפאשיון האיטלקי כתולדת הי הפרעות הנפשיות של האיטלקי הממוצע. מעמדים עוצרי-נשימה ובימוי בלתי-רגיל של הבמאי ברנרדו ברטולוצ'י.

חיפה

* מופטי (פאר, ארצות-הברית) - מגיש תוכניות-פומביות ברדיו גופל קרבן למעריצה מטורפת ומזוהה, בסרט-מתח ואימים עשוי לגמרי לא רע עליידי קלינט איסטווד, המופיע בו גם בתפקיד הראשי.

סינופונית

היאוש

פלוך (תכלת, תל-אביב, ישראל) - זקן, שבנו, כלתו ונכדו ניס- פים בתאונה נוטש את אשתו המזדקנת ויוצא לחפש לו אחת צעירה יותר, שתוכל להביא לו צאצא לעולם. לכאורה, סיפור רגיש ההולם בהחלט את רוח הבמאי דני וולמן, שהקדיש כבר סרט שלם לאנשים זקנים בתמהוני.

אלא שכאן נכנס לתמונה חנוך ליון, שכתב את התס- ריט. הוא עשה כמיטב יכולתו כדי להציג את דמויות הסרט באור המנוחך, האווילי והאכזרי ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

מה יצא מכל זה? שפלוך הזקן, הרוצה בכלה צעירה, הוא דמות פטטית ונוגעת-ללב - כל עוד ניתנת לבמאי ולמצלמה זכות הדיבור. ברגע שמתערבת המילה המדוברת, הופך פלוך לגרוטסקה עלובה, יצור אומלל שאומללתו מגיעה לו בהחלט.

כמוהו, גם כל האחרים הנקלעים בדרכו בסרט.

אלא שבאיזשהו מקום, דאג חנוך ליון להכניס את העו- קץ, האומר שבעצם לבריות מסוג זה לא מגיע גורל יותר טוב. למשל, הדמות שהוא עצמו מגלם, של מוכר בחנות- תכשיטים המסרב למכור טבעת לפלוך. הטיפוס הזה מופ- רע ואנטיסטי עד כדי-כך, שכאשר מסתבר מאוחר יותר, שהיתה סיבה (עקיפה) למעשהו, היא עדיין אינה מקרבת אותו יותר אל הצופה. אבל מה אפשר לעשות. עולמו של

הסלוניקאים

באים

סלמוניקו (מוגרבי, תל-אביב, ישראל) - מי שמוכן לקבל הצ- לחה בקופה כהוכחה ניצחת לער- כו של סרט, מוטב שלא ימשיך לקרוא את השורות הי- באות. כי סלמוניקו, לפי דיווחים ראשונים, מזמר זמירות מרנינות בכל הקופות הרבות של בתי-הקולנוע בהם הוא מוצג. ומי יעיז להתווכח עם עובדות?

אבל אם יש כאלה הממשיכים לקרוא הלאה גם לא- חר אזהרה זו, אזי להווי ידוע להם, שסרט זה לא יירשם באותיות של זהב בתולדות הסרט הישראלי למוד-הסבל. ולא משום שלסוג הסרטים שהוא מתיימר לייצג אין הצדקה. דווקא סיפור-ההווי של שכונה תל-אביבית יש- נה, ושל עדה (במקרה זה סלוניקאית) המתגוררת שם, יכול לשמש רקע לסיפור קולנועי מעניין ומרתק. השאלה היא כיצד עושים זאת.

כאן, זה נעשה בצורה הפרימיטיבית ביותר שאפשר להעלות על הדעת: הבדיחות שדופות, הטיפוסים שטוי- חים וחסרי-עניין, ותפניות התסריט כל-כך צמויות ובלתי- מפתיעות, שזה פשוט מעצבן.

מה שלא עושה העלילה, עושה הבימוי. המצלמה נת- קעת בקביעות בפני המדבר, בחוסר-רגישות בולט, ותמיד מאותה הזווית. ה"פיוט" מתבטא עדיין ביונים על הגג

המושולש

השודד

השיטה האנגלית (חן, תל- אביב, אנגליה) - שוד בנק מחו- כם ושלושה שותפים, שני גברים ואשה, המנסים לרמות זה את זה, הם המרכיבים העי- קריים בקומדיית-פשע זו.

כנראה גם הבמאי פיטר הול הרגיש שהעניין אינו מקורי כל-כך, וניסה לקצוץ את סרטו בזוטות שונות ומ- שונות, שאולי ילכדו עיניו של צופה המדקדק בקטנות, אבל הקהל הרחב אינו מגיב עליהם כלל.

למשל, עירבוב זמנים בתחילת הסרט, כשהעלילה קו- פצת בין עבר והווה ושורות של דיאלוג מזמן אחד גול- שים, ואף מתאימים, למה שמתרחש בזמן אחר. או הלי- צות חזותיות, כמו זו שבה גבר אומר לאשה: "אנו תמיד גלויים זה עם זה" - ומיד מופיע על מסך הטלוויזיה שלפניהם פרצונו של טריקי דיקי ניקסון.

דויד וארנר, אחד השותפים בנפש, מחליף במהירות כמה תחפושות בזו אחר זו, משנה את אופיו כזיקית, בהתאם לתחפושות. אורסולה אנדרס, השותפת השניה, במקום להתחפש, מתפשטת בתדירות גבוהה מאוד, ומת- נהגת במעורבות בטבעיות של גברת בשמלת-ערב, ואילו סטנלי בייקר, המוח שמאחורי השוד, עוטה שפם, מט- ריה וכובע באולר, ורחוק מכל הנבלים הרגילים שלו.

גולדרייך וחלפי: אומלל ונתאמלל

ליון הוא עולם של אומללים, העושים את כל מה שבידם כדי לאמלל גם את הזולת.

ואף על פי כן, ולמרות הכל, פלוך הוא אחד מאותם סרטים שצריך לעודד, ויש לשים אליהם לב. הושקעו בו הרבה מחשבה, והרבה כישרון. סצינות בודדות בולטות בזכות עצמן, גם כשאין יצירות יחד תמונה מושלמת. מישחקו של אברהם חלפי - לעילא ולעילא.

גרוטס ובר-יותם: תרבות של פפיטס

ועוצצים בחלון. ההומור העדתי מתרכז במשחקים במב- טאים שונים, מבלי שהדברים הנאמרים במבטאים אלה יהיו בעלי חשיבות כלשהי.

מילא, לא חשוב. העיקר תביאו חופן מלא פפיטס שיהיה במה לקשט את הריצפה, ושיהיה לבריאות.

בייקר, וארנר ואנדרס: טריקי דיקי

במשך מחצית הסרט ויותר, זה נראה יותר כסיפור על המשולש הנצחי. עם תחילת השוד זה מתחיל להיות מותח, אבל גם זה חולף מהר מאוד. והול, שהילת זוהר התיאטרון על ראשו, מתגלה שוב כמי שקרוב יותר לשק- ספיר מאשר לפרפראות קולנועיות.